

(המשך מעמוד 10)

אם יש ממש בתיאוריה זו, אפשר להסביר בה תופעות רבות שאין להן הסבר אחר. יש בה כרי להסביר את העיסוק האינטנסיבי ביהדות וביהודים, שציין את העולם המערבי מאז ומעולם. יש בה כרי להסביר את העובדה שמאו ראשית הציונות המודרנית, ואף לפני כן, נמצאו נוצרים רבים שדגלו בציונות בלהט שעלה בהרבה על זה של רוב היהודים עצמם. יש בה כרי לתת תשובה לאותם המאמינים כי הצהרת-בלפור לא יכולה לנבוע רק מן הרצון האימפריאליסטי הכריטי למצוא אמתלה להחזיק בפלסטינה, תחת להעניק עצמאות לתושביה דאז. יש בה כרי להסביר כיצד זה קרה שכל שלוחות העולם האירופי-הנוצרי, ממזרח וממערב, ממוסקווא ועד וושינגטון, התאחדו באורח חריפעי ויוצא-דופן כרי להצביע בעד הקמתה של מדינת-היהודים. בוודאי יכולה להיות בה תשובה לאותם המחפשים להוא הסבר להתנהגות הממשלה האמריקאית בתשמ"ג. שהעניקה תמיכה כמעט בלתי-מוגבלת לממשלה הקיצונית בישראל, בניגוד לאינטרסים הבסיסים של ארצות-הברית. לא כוחה של השדולה היהודית באמריקה, לא האינטרסים של תעשיית-הנשק האמריקאית ולא השרותים שהעניקה ממשלת-ישראל לארצות-הברית יכלו לספק תשובה מספקת לתופעה זו. דווקא איש פרימיטיבי כמו רונלד רגן יכול לשמש דוגמה לתיאוריה זו.

אם אמנם קיימות בעולם המערבי אהבה נסתרת ליהודים ואמונה נסתרת שהם מהווים עם עליון, מוסרי יותר מאחרים, הרי שטבח-הפלתיים מוכרח היה לפגוע בו ביתר שאת.

אם כן, אין העולם המערבי יכול לסלוח ליהודים דרכים שהיו נסלחים לאחרים. כי אם אוהב תובע מנשוא-אהבתו התנהגות מוסרית צרופה יותר מזו שלו עצמו. כל פגיעה בנורמה האידיאלית, הנדרשת מאדם נערץ, נראית למערץ כמעשה של בגידה. אהבה נכזבת עלולה להוליד שינאה איומה. כך עלולות הפילרשמיות והאנטי-שמיות, אהבת-היהודים ושינאת-היהודים, להוליד את אותה התגובה עצמה.

גוליית ישראל

היה הפיתרון לתעלומה כאשר יהיה — פשוט או מורכב, שיטחי או עמוק — התוצאה היתה גלוייה לעין. רמותה של ישראל בעיני העולם השתנתה במכה אחת. הדבר התבטא בדימוי אחד, שחזר השנה פעמים רבות בספרים, במאמרים ובקאריקטורות: הדימוי של גוליית היהודי לעומת דוד הפלסטיני. אין זה רק דימוי של כוח. כי כאשר עמד גוליית מול דוד, לא בא העימות לסלם רק את מילחמת

דוד הישראלי מחזיק בראשו הכרות של גוליית הפלישתי

DAVID, A PALESTINIAN TEENAGER,
ATTACKED GOLIATH WITH A
ROCK YESTERDAY.
GOLIATH HAD TO SHOOT HIM.

גוליית הישראלי ליד נופתו של דוד הפלסטיני: אהבה בא אלי בסתיו ובכידון...

באותם הימים התגלתה בכל עומקה התהום שנשערה בין שתי ישראל — ישראל שנחרדה, שתבעה חשבון ציבורי וחקירה נוקבת, ומולה ישראל שביקשה לחסות על הטבת, ושאלה הצדיקה אותו בחצייה. המאבק בין שתי ישראל אלה סער במשך כל השנה. הוא היה נטוש לאורכה ולרוחבה של ישראל, בשטחים הכבושים מצפון, ממזרח ומדרום, במישרי הממשלה ובכל בית בישראל. במישור המוסרי, היתה זאת מילחמת בני-אור בבני-חושך, מאבק של ערכים אנושיים ולאומיים בעיוות לאומני, שהגיע לממדים מיסלצתיים. במיתוס הנוצרי, השטן אינו אלא מלאך-אלוהים, שמרד בבוא. הוא פרש מממלכת-השמיים, הקים לו ממלכה נגדית בגיהנום, ולוחם על נפשו של כל אדם שנכר בצלם. אלוהים יכול היה לשים קץ לתעלולי השטן, אך אינו עושה זאת, מכיוון שהוא דוגל בעיקרון הבחירה החופשית. הוא רוצה שכל אדם יעמוד בעצמו בפני פיתוי השטן ויחליט מרצונו ללכת בדרך הישר. ישראל הקנאית, שעיוותה את ערכיה הלאומיים והדתיים עד שהפכו לקאריקטורה אכזרית, ישראל שמנהיגיה חיפו על הטבח בצברה ובשאתילא ועל הפוגרומים בחברון — ישראל זו רמתה למלאך שסטתה מן הדרך, שקם על בוראו. היא היוותה את הניגוד ה"שטני" לישראל האחרת. כך הועמדה לפני כל אדם בישראל הבחירה החופשית בין שתי דרכים לאומיות. המאבק הזה הוא סיפורה של ישראל בתשמ"ג. טובי העולם עקבו אחריו בנשימה עצורה. הוא יקבע את גורל המדינה לצמיתות.

המעטים נרכים, החלשים בחוקים. גוליית מופיע בספר-שמואל ובתורעת העמים לא רק כאיש חזק וחמוש, אלא גם כסמל איידיזק, השיעבוד, הרודנות והרשע. דוד הקטן אינו רק חלוש וחסר-נשק, אלא גם סמל התום והטהרה, הצדק והחרות, אומץ-הלב ועוזה-רוח. **ויאמר דוד אל הפלישתי: אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון, ואנכי בא אליך בשם ה' צבאות, אלוהי מערכות ישראל אשר חימת.** ישראל קמה כמדינת-הנדרפים. היא התגוננה כמדינה קטנה, המוקפת בים של אויבים. העולם עקב אחרי מאבקה בהשתאות, בהאמינו כי אכן זוהי מילחמת המעטים נרכים, הנרכאים במרכאים, שוחרייהקיום בני שווממים לורקם לים. אחרי צברה ושאתילא נבעה בתודעת העולם התמונה ההפוכה. ישראל הפכה גוליית — מדינה של טאנקים ודחפורים, מדינה של מרכאים ומנשלים, מדינה של כוח גם וברוטאלי. אריאל שרון התאים בדיוק לתדמית זו, במעשיו, כריבוריו ובהופעתו גם יחד. ואילו הפלסטינים לבשו את דמותו של דוד הקטן, החלש, הלוחם את מילחמת הצדק בקלגס. מכיוון ששמה של פלסטין גזור מן השם פלשת, מולדתו של גוליית, היתה בכך אירוניה כפולה.

המלאך שבגד באלוהים

היה ברור כי מתוך מאבק זה יצמח איש-השנה תשמ"ג. קאריקטורה של אוליפאנט שפורסמה השנה במאות עיתונים אמריקאים, ושעוררה תגובות חזקות ביותר. הכותרת אומרת: דוד, נער פלסטיני תקף אתמול את גוליית באבן. גוליית נאלץ לירות בו ולהרגו.

ציבור הישראלי היה מוטרד אך מעט משינוי זה ביחס העולם אליו. הוא היה עסוק בשינויים ושחלו בתוככי ישראל עצמה, בחברתה ובנשמתה. ימים מעטים הפרידו בין ליל-הוועה על גג הפ"ק ליד שאתילא, ובין הלילה הירושלמי שבו הטיל איש המחתרת הלאומנית את רימוני-הדיד, שקטל את אמיל גרינצווייג מול משרד ראש-הממשלה.